

Пам'яті Анатолія Ілліча Зозулі

30 липня 2019 року пішов за межу свого життя Анатолій Ілліч Зозуля. Будучи керівником бюро соціологічних досліджень упродовж 1977–1980 років, а згодом, у 1980–1986 роках, — заступником керівника відділу наукової організації праці та зарплати на Чорноморському суднобудівному заводі (ЧСЗ), він неодноразово брав участь у наукових дослідженнях соціологів Інституту філософії Академії наук УРСР, звідки свого часу відбрунькувався Інститут соціології НАНУ.

Саме за років його плідної праці на суднобудівному гіганті за його участю Інститутом філософії НАН України було виконано дві госпдоговірні науково-дослідницькі теми. Перша: “Соціальні та соціально-психологічні фактори удосконалення методів трудової дисципліни, методів і стилю керівництва у виробничих колективах ЧСЗ”. Друга: “Розробка та впровадження системи комплексного стимулювання трудової поведінки працівників ЧСЗ”.

Анатолій Ілліч Зозуля як фахівець суднобудівної галузі мав не тільки креативне інженерне мислення, а й природний хист, що яскраво втілювався у його соціологічних опитуваннях. У цій царині при розробленні нами інструментарію для проведення соціологічних досліджень на ЧСЗ він був для нас незамінним партнером. Він досконало знав поведінкові стереотипи робітників, інженерно-технічних працівників, керівників усіх ланок управління і став нашим активним співавтором у розробленні соціологічних анкет різного спрямування. Зазначимо лише кілька: “Анкета для експертів” (Київ–

1979), “Ви і Ваша робота” (Київ–1984), “Керівник і ІТП про себе і свою роботу” (Київ–1984), “30 запитань інженеру-нормувальнику ЧСЗ” (Київ–1984). Він умів спілкуватися як із робітниками, інженерами, суднобудівельниками, керівниками, так і з нами — соціологами. Нам поталанило, що ми зустрілися з Анатолієм Іллічем Зозулею як замовником від ЧСЗ. Йому дирекція заводу довірила приймати звіт про виконання першої теми соціологічного дослідження на Вченій раді Інституту філософії.

А.І.Зозуля добре володів українською і був дуже радий, коли його виступ у Київському будинку Науково-технічної інформації на одній із нарад, у якій брав участь академік Б.Є.Патон, був схвально оцінений, зокрема в цьому плані, президентом Академії наук, коли той сказав: “молодець, володієш українською мовою”.

Анатолій Зозуля дуже переживав у ті часи, коли потужний Чорноморський суднобудівний завод руйнувався на очах. Він казав: “Завод, який створювався талантом усього Радянського Союзу, перетворився на руїни”. Та зустріч відбувалася у квітні 2000 року. На верфі заводу стояв недобудований крейсер “Варяг”, і ми вирішили на пам'ять сфотографуватися на його фоні. Але фото загубилося (очевидно, через чинну на той час інерцію секретності таких об'єктів).

Анатолій Ілліч пішов від нас, але пам'ять про нього, чудову людину, талановитого соціолога, залишиться в усіх, хто його знав та спілкувався з ним.

*Л.В.Сохань, М.О.Шульга, Є.І.Головаха, К.К.Грищенко, А.О.Ручка,
В.О.Піддубний, М.О.Сакада, В.О.Тихонович, В.О.Курганський*